

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто пошт. шадв. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місечкові в краї 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 20 ч. к., Румунії 15 лей,
Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Рік змін без змін.

Львів, 13. травня 1927.

Рік панування польських «непартийників» під крилами побідного марш. Пілсудського, рік анонсованої й несмачно возвеличуваної численними рептиліями і рептильками «моральної санації» — це рік змін без змін, рік великих слів без чинних наслідків, рік автореклями тієї самої тандити старого режиму.

Прихід до влади «пустельника» з Сулейка і його гвардії попередив травневий переворот у Варшаві, переворот давно назрілий і передбачуваний всіми, що мають політичний інстинкт і вміють аналізувати та вичувати події. Ще 24.го квітня 1926 в статті «Всім, всім, всім» розглядали ми переворотові можливості, аналізували три змагаючі до влади табори (реакційно-фашистський, центр-лівий з марш. Пілсудським і крайно-лівий, комуністичний) та заповіли неминучу перемогу неофашизму марш. Пілсудського. У висновках тієї статті писали ми:

«Стабілізація центр-лівого перевороту привела до виснаження політичної ситуації і правдоподібно до розв'язки деяких політичних кнестів, але ледь чи розв'язалаб гордісний вузол економічного розкладу».

І переворот прийшов три тижні пізніше, переворот кривавий, викликаючи радість в одних, а смуток і глуху лють у других. Ми стояли осторожно, нічого не сподівалося і нічого не жалючі.

Переворот виніс на вершини влади марш. Пілсудського і його умундурованих людей з дефензивної і зпоза неї, а сьогодні минає перший адміністративний рік діяльності травневих «санаторів».

Рік «моральної санації» — це в загальному рік змін без змін. Однак не можна сказати, що ніщо не змінилось. Зміни є, але головним чином формального характеру. Диктатуру польських партій заступила маскована військова диктатура з одночасним припиненням союму і введенням до рівня нешкідливого вентиляційного органу. Союм, який в час не здобувся на самопошану і не розв'язався, сьогодні творить декорацію маскованій диктатурі, ухвалюючи пропозиції йому державний бюджет. На тому кінчається його роля. Всю владу, між іншим і законодавчу, прибрав до своїх рук уряд на основі вимушених повноважень. Органічною, складовою частиною маскованій диктатури є візантійська церемоніальність, чисто зовнішній прийом, якими урядові чинники намагаються піднести повагу влади.

Поза тим все остало фактично до старому. Марш. Пілсудський мав відвагу виступити збройно проти Хієно-Пяста, повалити о с о б и, однак в загальному зберіг створений ним режим і досягнення «народового» курсу в ділянці національної політики. Стабілізація політичної ситуації наступила в деякій мірі, головним з огляду на закордонну політику і «національні меншості». Шість серій справ увязнили активність хієно-пястівського табору і не звернули його різким фронтом проти теперішніх державців влади. Своєю приглушеною опозицією, своєю лагідною тактикою поборювання маршала Пілсудського всеполюки вивели велику дозу «патріотизму» і тим чином дали «санаторам» змо-

До масового ширення!!

Виборчу ординацію для громад з докладними поясненнями

всіх стадій громадських виборів, порадами та взорами рекламації, повноважень, вкладків і т. ін. подає і освітлює 8-сторінкова «Свобода» ч. 20.

Ціна примірника 0'40, 50 примірників 16 зол., 100 прим. 32 зол. — Замовляти:

в Адміністрації «Свободи» Львів, Ринок 10.

ту твердше всадовитися в сідло влади. Усунення з арени внутрішнього польського життя збанкрутованого, перепартійненого союму робить назверх враження політичної сушльності Польщі. Наступив та кож деякий, хоч дуже дрібний зріст польського значіння на міжнародній арені завдяки напруженню британсько-радянських відносин. Та в парі з тим зазначилося ще більше осамітнення Польщі на європейському континенті. Балтійські держави з одного боку і Франція з другого значно охололи до Польщі. З політичних питань у більшому розмірі не розв'язано ні одного.

Зате уряд марш. Пілсудського може похвалитися невеличкими успіхами в економічній ділянці. Найважливішим з них припинення спадку валюти і переходе до усталізації золотого на означеній висоті. Однак це успіх не так уряду «моральної санації», як виторженої ситуації у зв'язку з англійським вугільним страйком і вивозом збіжжя за границю. Та після цього свята прийшли знову гіркі будні. Спадок польської валюти здержано, але в суті річ це Пиргова перемога, бо на протязі «санашнього» року до рожничча взяла неабиякий розмах. Валюту усталізовано переходно, але виключно зверхньо, цифрово, у відношенні до чужої валюти, а не внутрішньо. Внутрішня вартість золотого значно перевищує зверхню. І тому то від довшого часу розвинено на широку скалю передпозичкову акцію. Єдиним щастям у створеній ситуації є мабуть згода марш. Пілсудського на затагнення закордонної позички.

В адміністративній ділянці наступили тільки деякі зміни особового характеру, які зовсім не впливають на зміну режиму, головним у відношенні до «чужоплемінців». Правда, форма, поведінка представників й агентів влади дещо змінилися. Брутальність, різкість і нечестивість заступила гладкість поведінки, однак всадовлений Габський і тов. зміст зберіг свою творчість і силу. Нова інструція для поліції, наказуючи поліційним функціонерам змінити форму поведінки у відношенні до громадян, однак одночасно без обмежень дає їм право користуватися стрільною зброєю проти горожан. Розуміється, наскільки нижчі функціонери польської влади прибрали лагідніший тон, настільки різкість і грубість (або як каже пос. Дашицький — «личаківський тон») проявилася у верховних представників влади.

Національна політика «моральних санаторів» уже була обговорена нами в статті «Меншостевий біда» з нагоди інтерв'ю мін. Васильєвського. Є вона теж формального характеру, дрібничкова і несутня. В принципі уряд марш. Пілсудського під покришкою «правности» петрифікує досягнення всіх попередніх польських урядів, що довели до

ліквідації добре набутих прав не-польських народів, а в першу чергу українців, а одночасно намагається робити вітер для закордону формальними «уступками» (обіжники мін. Добруцького, касові курси на Волині то що).

Репресійні засоби за останній рік зросли непомірно. Виявилися вони між іншим у «розв'язанні» Білоруської Громади й ув'язненні білоруських послів та погрозах «розв'язати» Сель-Роб і УНДО. Сподівання на алагіднення репресійного режиму взагалі виявилися безосновними. Амністійна акція не дала ніяких вислідів. Тюрми за «санашнього» уряду переповнені ще більше, як за Хієно-Пяста. Поруч з тим іде намагання «приєднати» собі «чужоплемінне» населення при допомозі рептильної преси і підсилювання розкладової акції руками і вчинками здеморалізованого, продажного і рабського елементу.

Отже по суті нічого не змінилось. Не диво, що в польському громадянстві панує песимізм і розчарування. Ми нічого не сподівалися і тому не маємо причин до розчарування. Минув рік змін без змін. Не зачепив він нас. Ми далі, як і передтим, ідемо своїми шляхами.

3 самоуправних містерій.

Як господарить громадським до-
бром самоуправна комісарщина?

Вправді вже розписані громадські вибори до сільських і міських рад, але невідома покищо доля повітових рад, що мають у повітах завершувати ерархію самоуправних громадських установ. І мабуть тому, щоб повернути й на себе належну увагу, деякі повітові виділи, всі переважно зложені з наказних, тобто призначених адміністрацією, членів, дають про себе небуденні знаки життя. Не так давно нотували ми соломонів у свою користь рішення дрогобичського «презеса» повітового самоуправного виділу в справі спору між одним громадою і ним як власником ліса, а нині маємо нагоду занотувати новий вразок самоуправної «політики» повітового виділу в Калуші. Та калуська самоуправна містерія, про яку пишемо, належить до зовсім іншої категорії подвигів тих наказних і розпоряджаючихся безшабашно народнім і громадським майном чинників. В Дрогобичі підкладом голосної події соломонів судів були приватні інтереси «презеса» і власника і спорядчої сторони в одній особі. В Калуші справа має інший підклад, бо «народовий», підклад «братнього» польонізаційного походу на нас, з окрема на душі нашої дітвори.

Ось не так давно купив калуський повітовий виділ за гроші, зібрані з усього населення повіту і за гроші з судових кар реальність, зложену з шістьох моргів поля разом

НА ДАТИ до 10 місяців

Обув —
Одіж —
2052 12-12
порукає українська фірма
«РЕГУЛЯТОР»
Львів Ринок 43. Тел. 15-70

з будинками: хатою, доволі обширною, стодолюю і сійнею. Куплений масточок призначив під «Дім старців і калік» у Калуші. Однак досі ця фундація повітового виділу існувала лише на папері і ніхто якось не брався за те, щоб її віддати для вжитку старців і калік. А ось останніми часами рознеслися чутки про те, що той же повітовий виділ рішив не урохомляти названої фундації зовсім, а віддати все майно з полем, хатою і будинками польській «охронці» в Калуші, яка, до речі кажучи, має всього 14 дітей в той час, коли існуючий там український захист утримує аж 32 дітей. Щоби цей свій плян якнайскоріше зреалізувати та поставити все населення Калуша і повіту перед доконаний факт, поробив повітовий виділ тихцем усі можливі заходи для того, щоб одержати на ту свою «зделку» дозвіл і затвердження Тимчасового Самоуправного Виділу у Львові.

Довідавшись про те, калуські українці вельми занепокоїлися долею купленого за гроші всього населення повіту майна і звернулися за інформаціями до Самоуправного Виділу у Львові. Той potwierдив все вгорі сказане і ствердив, що від калуського повітового виділу наспіли відповідні матеріали і подання про дозвіл на передачу названого майна польській охронці. Самозрозуміло, що при розгляді та вирішуванні цієї справи відповідними чинниками львівського Тимчасового Самоуправного Виділу, вирішати її по лінії бажань і політики калуського повітового виділу.

Та всеж калуські українці не можуть пригладитися зі стоїчним спокоєм і зі заложеними руками польонізаційним і майоризаційним експериментам тимчасових, безвідповідальних господарів громадським добром повіту. Бож те, що вони рішили зробити з названим добром, набути за гріш українських селян і робітників повіту та українських міщан Калуша, словом за гроші подавляючи більшість українського населення повіту, є яскравим надужиттям і безправством. Всім надто добре відомо польонізаційна роля всяких польських «охронець» і «пшитулків», щоб ми не знали, яка буде роля й тієї калуської «охронки», що має стати на ног коштом описаного добра. Не вже український захист не потребує майна?

Місцеві українці як міста, такі повіту мусять використати всі доступні для них засоби боротьби, щоб до наміченого, кривавого всеукраїнського населення повіту акту не допустити, бож і воно потребує теж уфундувати свої заборонки. З польонізаційною і руйнуючою нашою населення роботою всяких польських, пересканих зоологічних шовінізмів, і до того безвідповідальних чинників треба боротися не покладаючи рук. А всякі акти безправства треба використовувати не тільки в краї, але за кордоном, у широкій культурній світі як за-

сіб проти політичної кривди та внаслідку польських чинників над українською більшістю населення на йогож власній землі. Нехай знає світ, якими крутими шляхами і якими засобами виконують над українським народом нечужий і есенторний а не тільки політичний гнет, як урядують політику нищення і руїни ті, що недавно ще самі плакали і нарікали перед цілим світом на пруські і російські насильства над ними самими. Ні один випадок надужиття над нашим народом не сміє йти в забуття і не сміє пропастись для нас безслідно, бо кожний треба втиснути в історію нашої мартирології та використати його перед цілим культурним світом як зразок „толеранції“ наших надлених нині силою сусідів.

В. М.

Перед громадськими виборами.

УСРП. в справі громадського самоврядування.

Головна Управа Соціалістично-Радикальної Партії на відбутому 7. травня цр. засіданні оголосила своє становище до розписаних виборів до громадських рад.

УСРП протестує проти курйальної виборчої ординації і заявляє, що й далі вестиме боротьбу за вільні ради, обрані вільними голосами у вільних українських громадах. Одночасно УСРП вестиме боротьбу за скасування теперішніх повітових рад і новітніх видів та за вільний союз громад.

Рахуючись з розписання виборів до громадських рад на основі курйальної системи, УСРП уважає konieczним використати ці вибори, щоб

достаточно положити кінець безправству і руїниществу комісарської диктатури по громадах, здобути громадські ради в руки діючих, чесних представників українського працюючого селянства і робітництва, аби громади могли стати забороллом проти всякого визиску, неволі, безправства, культурної і соціальної реакції та були догідним ґрунтом для дальшої подільної боротьби за необмежене національне самозначення і культурний поступ українського народу.

Знаючи ж і метою УСРП у теперішній виборчій акції є: усунути від членства в громадах нахальних вліт і їх полечників; не допустити до громадських рад

павських, поліцейських та старостинських прислужників і взагалі громадських шкідників і вибрати до громадських рад чесних, непохитних і свідомих громадян.

Виборча боротьба повинна розвиватися по длі унакаження безправних і шкідливих зареждель і постанов наказних вліт, за привернення громадам українського національного характеру; за опіку над українським шкільництвом, за шкільну і повашкільну освіту, опіку і підтримку українських культурно-освітніх, господарських і професійних організацій, опіку над убогими і безробітними та самоодомого, поширення соціальної і санітарної опіки на село, сільсько-господарського поступу, розбудови громадських доріг і мостів, оборони громад перед польськими адміністраційними і поліційними чинниками, підтримку мирового судництва, оборону перед чужинською колонізацією і т. і.

В містах до цієї платформи слід іще додати розбудову робітничих домі, розбудову вулиць та гігієнічних улаждень робітничих, ремісничих кварталів і передмість, знесення оплат при відїї селян до міста, підтримки імґрації українських працівників з сіл до міст.

На основі цих засад доручає Головна Управа всім членам УСРП на місцях приспівувати до праці за волю українських громад усіх чесних українських людей без огляду на їх партійну приналежність. Але тільки таких людей, що вище ставлять справу й інтерес народу, як свою приватну.

50-ліття визволення балканських славян.

Вшанування 50-річчя боротьби за визволення балканських славян в Українському Правн. Т-ві в ЧСР.

З приводу 50-річчя боротьби за визволення балканських славян „Українська Правниче Т-во в ЧСР“ влаштувало впроче засідання. Засідання не відбулося 25. квітня в одній із саль Карлового Університету. На засіданні, крім членів Т-ва і представників українських організацій, явилися і чехи. Незвичайно відрядне враження на всіх присутніх зробив факт прибуття на це скромне засідання Українського Правниче Т-ва посла Югославії в ЧСР, д-ра Лазаревича. Факт прибуття на засідання Т-ва посла Югославії зро-

бив враження тим більше, що в той-же самий день і час у Праському Національному Музеї відбувалося офіційне прочисте свято з приводу тої самої річниці з участю представників влади, міста Праги, соціальних організацій, а також і росіян. На офіційному святі в музеї Югославії заступав консул Брананович.

При гучних оплесках присутніх д-р Лазаревич заіграв почесне місце в президії зборів. Від болгарського представництва в Празі (*Legation de Bulgarie Prague*) за підписом *Charge d'Affaires* п. Алтінова Товариство одержало привітний лист на французькій мові.

Засідання відкрив голова Т-ва проф. Р. Лашенко. В своїй промові проф. Лашенко вказав на давні культурно-історичні зв'язки південних славян з Україною. Промовець вказував на те, що після прийняття християнства Україною — з Візантії християнська культура ширилася на Україні головню під впливами Болгарії, яка прийняла християнство 100 років раніше. Проф. Лашенко згадував окремі літературні твори і окремі пам'ятки, які прийшли на Україну з Болгарії і які мали велике значіння для закріплення на Україні християнської культури. Спинився промовець і на сербських впливах. Турецькі завоювання припинили блискучий розвиток старої славянської культури. Втрата політичної незалежності Болгарією в 1393 р. (т. за другим, Терновським Болгарським Царством) і упадок сербської незалежності по битві на Косовій полі 1389 р. — мали для південних славян, їх історії і культури тяжкі наслідки. Але створення міцної Отоманської імперії після завоювання турками Константинополя в 1453 р. потягло за собою тяжкі наслідки і для України. Промовець спинився на впливах України в XVI та першій половині XVII в. з татарами і турками. По-завалена своєї політичної незалежності, борючись увесь час за неї, Україна не могла не спочувати тяжкій долі балканських славян. Вишрави на чайках заповрожила Чорним Морем на береги Анатолії з метою визволення „християнських вільників“ — неволі агарянської — мали на увазі не лише здобич, а й ідейні цілі. Про те говорять нам історичні думи та пісні, це саме відбив у своїх поетичних творах (як „Невольник“, „Гамалія“) і Тарас Шевченко. Це все утворювало певні моральні зв'язки українців з південними

славянами, що перебували під турецькою гегемонією.

Ідея визволення балканських славян жила в свідомості українців. І у війні 1877—78 рр. за цю ідею була пролита українська кров, бо в тій російській армії, що рушила за Дунай, було дуже багато дітей матери нашої України. По-завалені царями своєї політичної незалежності, українці жили безкорисно своєю кров'ю за визволення братніх славянських народів.

На пропозицію промовця пам'ять вбавних у тій боротьбі ашановано повстанням з місць.

Проф. Щербина поділився з присутніми своїми особистими споминами про початок війни 1877—1878 рр. Історія вде, — казав промовець, — до закріплення ідеї політичної незалежності кожного поодинокого народу. Ця тенденція в наш час помічається всюди — на цілому світі, навіть на островах... Всі народи мусять бути вільні й політично самостійні і не повинні бути будь-якої гегемонії одного народу над другим...

Третій промовець, проф. О. Мицкож зробив великий доклад про аграрні реформи в Болгарії і Югославії в історичній послдовності тих реформ аж до останнього часу. Зокрема промовець спинився на аграрних реформах в Югославії, підкреслюючи специфічні засоби впереводженні реформи у кожній поодинокій землі, що входить у склад сучасної Югославії (в Хорватії, Славонії, Боснії, Герцеговині, Банаті, Далматії). Доклад проф. Мицкожа, хоч і протягнувся більш ніж вісімнадцять годин, вислухали присутні з живим інтересом і то тим більшим, що референт часто робив цікаві паралелі зі станом аграрної справи на Україні. Присутній на зборах посол Югославії д-р Лазаревич висловив по докладі проф. Мицкожа свої задоволення з приводу виявленої українським дослідником зацікавленості до одної із найважливіших справ його батьківщини.

В розмові з членами президії Правниче Т-ва д-р Лазаревич заявив, що серби починають уже потребу відділювати „дубських“ від українців...

За весь час існування в Празі української еміграції це був перший крок до наведення культурних зв'язків з нашими південно-славянськими братами.

ІВ. НІМЧУК.

Культ поляглих героїв.

Реферат на установчих зборах „Т-ва охорони воєнних могил“ у Львові.

(Продовження.)

У сусідів і в чужинців.

Про те, як поступають під цим оглядом інші народи, а хочби наші найближчі сусіди, не треба, здається, ширше розводитися. Адже бачимо на кожному кроці, як поляки використовують кожну найменшу нагоду, всяку, нераз дуже дрібну, маловажну подію в своїм національній житті, аби тільки утретували її передати її чи то у формі мраморної таблиці, чи у формі камінної або залізної статуї на спомин своїм нащадкам. А вже культом і пієтизмом до могил і діл своїх повстанців, своїх легіоністів і взагалі своїх поляглих — поляки можуть стати добрим приміром не тільки для нас одних. Одинокі може йміці завдяки відомі їх солідності і систематичні повели справу упорядкування могил своїх поляглих як у себе на батьківщині, так усюди в світі, де розсіяні могили їх борців, краще від поляків, просто зразково. Алеж німці — стара, культурна нація, що розуміють добре вагу традиції, що знають цінну героїства й посягають, не диво, що їх товариство охорони воєнних могил має мільйони членів, а маючи потрібні матеріальні засоби, може розтагнути належну опіку й нагляд над могилами своїх погиблих земляків дійсно в цілому світі.

Зрештою подібно роблять і всі інші народи, особливо в останніх роках, після закінчення великої війни. Адже нераз чули ми й читали, як гарно упорядкували у себе могили поляглих борців італійців, французів, бельгійців, англійців. І то могили не тільки своїх поляглих, але й могили недавніх ворогів, що спочили на їх території. А вже культ незнаного жовніра в тих державах не має собі нічого рівного! Бо там справді цілий нарід клонить свої голови перед героїзмом своїх погиблих у війні синів і набирає біля їх могил нової життєвої сили, нового гарту, нової енергії й охоти до творчої праці.

Я мар негодувачити в Австрії багато па-

мятників у честь поляглих. В цій малій державі не проходило в перших роках по війні ні одного неділі, ні одного свята, в яких не відслюнено бодай кількох пам'ятників на спомин учасників світової війни; не один з тих пам'ятників, навіть на глухій провінції, є твором вназначеного артиста, тому ці пам'ятники представляють собою нерідко високу мистецьку вартість. А скільки нікому незаних, укритих талантів мали змогу при цій нагоді виявити себе, дати себе пізнати! Бож більшість тих пам'ятників є твором нефахових, нерутинованих і некаваліфікованих людей — просто в народній гушлі. Віденські ілюстровані тижневики (*Wiener Bilder* і *Das interessante Blatt*) приносили ще до недавня в кожному числі по кілька зразків таких пам'ятників, які, думаю, можна дуже добре принорувати, есентуально з деякими змінами, й у нас.

Коли ми вже при Австрії, то я позволю собі навести ще один характеристичний приклад пошани й культу поляглих. А саме є на великанському, т. зв. центральному цвинтарі у Відні окремий Цвинтар Слави, на якому поховані жовніри всіх народів б. австро-угорської монархії, разом понад 16.000, що померли переважно від ран по віденських шпиталях. Цей цвинтар удержує зразково громада Відня і на ньому є величавий пам'ятник, твір найбільшого віденського скульптора Ганака. Поза тим є там окремі поля-цвинтарі для поляглих б. ворогів: італійців, французів, англійців, румунів, росіян і сербів. І ось знаменна річ: коли на цвинтарях поляглих італійців, французів, англійців, а віднедавна й румунів красуються гарні пам'ятники і самі ті цвинтарі вдержані в найкращій порядку (очевидно, заходом правительстве чи радше представництва дотичних держав), то цвинтарі російський і сербський в повному занедбанні, ледаві з кількома поломаними дерев'яними хрестами, на яких написів уже ніхто не відчитас. Чиже це не проречисте мірило культури всіх тих держав і народів?

Значіння пам'ятників поляглим.

А тепер кілька слів про виховуюче значіння пам'ятників у честь поляглих чи відповідних пам'яткових таблиць на їх спомин.

Уже вище підкреснено вагу таких пам'ятників в освідомленні й укріпленні національно-державної свідомості. Вони найважливіший, в нас

слизе одинокий засіб для плекання давню перерваної і щойно у світовій і визвольній війні знову навіязаної історичної традиції. Вони кожного дня говоритимуть до нас, що діє як започаткували і за яке наклали та ловами наші борці, ще не довершено... Коли на такому пам'ятнику чи пам'ятковій таблиці вирилі імена й назвища всіх погиблих з даного села чи міста, очевидно, з відповідним пояснюючим текстом — то чиже до такого пам'ятника не линутиме постійно думка рідні, друзів і знайомих покійників, словом: думка цілої громади? Тільки подумати, який вплив матиме це на молоде українське покоління, яке вчиться переважно в чужій школі, яке зачинає вже забувати таке ще недавнє минуле, якби так у кожній нашій церкві на селі чи в місті була прибіта таблиця з тривалого матеріалу, з відповідним написом і повним списом усіх поляглих з даної місцевості! А це чейже дуже легко зробити, бо кошти такої таблиці на одну громаду мінімальні. Одна тямуча одиниця в місцевості — і гарячина, хоч і скромна пам'ятка з великих днів нагадуватиме грядущим поколінням про ті часті й ті жертви, яких вони від нас вимагали. Більша, багатша місцевість спроможеться без великого труду й на відповідний пам'ятник, на який, очевидно, не сміє також бракувати повного спису поляглих. В культурних чужинців має аж такі пам'ятники не тільки кожне майже село, а й ріжні їх товариства, організації, школи, банки й інші установи утретували пам'ять своїх погиблих членів-героїв коли не пам'ятником, то відповідною таблицею, образом або чимсь подібним. Це ми повинні також наслідувати. Особливо в нинішніх часах, по наших страшенних переживаннях і великих невдачах, треба нам більше як колинебудь звертати увагу на пошанування й поглиблення культу нашої традиції, на утретування пам'яті й діл наших поляглих, на придбання нових культурних цінностей і зарпостей, щоб і свій і сусід і далекий чужинець, бачивши їх, знав, що ми справді культурний народ, що дорожимо нашими національними святощами, що вміємо пошанувати культ заслужених предків, культ героїв. Бо тільки народи на найнижчому шаблі культури не зберігають пам'ятки минулого, не лишують ніяких слідів своєї діяльності, своєї праці і своїх діл — нащадкам в нарку й до наслідування! (Продовження буде.)

Радянська Україна.

Звільнення зі служб за невиконання української мови.

Окремі підкомісії всеукраїнської центр. комісії в справі українізації радянського державного апарату під проводом Приходька прийняли постанову про звільнення з посад деяких урядових різних установ та підприємств, які, не зважаючи на попередження, досі не вичили української мови, хоч мали підлягати рішучим. Між звільненими є урядовці: „Гронопрому“, Наркомторгу, Металосиндикату, „Укрсиндикат-тресту“, Української філії Зовнішньої та інші. Крім того пересунула підкомісія для численних урядових централізованих установ рішення звільнення української мови на підставі. Якщо вона в тім рішенні не опанує української мови, то втрачає державну службу.

Ювілей артистки М. Старицької.

Дня 28. квітня ц. р. відбулося в будинку київської державної опери святкування сорокліття сценічної праці заслуженої артистки й учительки драматичної школи М. Старицької. Силами артистів театру ім. Франка виставлено драму „Богдан Хмельницький“, в якій взяли участь артисти Садовський та Саксаганський.

Нова українська опера.

Український композитор Яновський закінчив нову оперу на 4 дії, що зветься „Вибух“. Опера за часів революції.

Вугільний інститут у Харкові.

В Харкові приступає всеукраїнська рада народнього господарства за згодою всесоюзної ради народнього господарства до організації вугільного інституту всесоюзного значіння. Інститут мав би почати наукову працю в осені цього року.

Інститут торгівлі в Києві.

Всеукраїнський торговельний музей рішив утворити в центрі торговельної т. зв. технікум у Києві, завдання якого буде підвищувати кваліфікації робітників торгівлі.

Нові науково-дослідні катедри на Україні.

Президія Укрнауки рішила відкрити в найближчому часі на Україні наступні науково-дослідні катедри: в Києві — сільсько-господарської економіки; в Одесі — епідеміології, бактеріології; в Харкові при інституті народньої освіти катедру фізики; в Харкові при сільсько-господарському інституті катедру лісництва; у Дніпропетровську при медичному інституті дослідну катедру медицини; при одеському медичному інституті в Одесі катедри фармакології і бальнеології; при сільсько-господарському інституті в Умані катедру садівництва; при технічному інституті в Києві катедру архітектури. — Крім того організують ще такі нові науково-дослідні інститути: фізико-хемічний і ботанічний в Києві, примітний культури в Києві; географічний в Харкові і сільсько-господарської ботаніки теж у Харкові. Про ці останні в нас уже була згадка.

Л. Курбас за кордоном.

Талановитий артист і мистецький керівник театру „Березіль“, що має тепер почесний титул народнього артиста республіки, Лесь Курбас виїхав у мистецьких цілях до Німеччини, Чехословаччини, Австрії та Франції. В часі повороту має він виступити і до Львова. З певного джерела довідаємося, що деякі інформації про працю арт. Курбаса, подані автором листа, опублікованого на сторінках „Діла“ з дня 5. квітня ц. р. у статті п. н. „Театральне мистецтво в УСРС“ (Березіль і його творчість) не відповідають дійсності. Були вони подиктовані якоюсь злобою. Притим зауважимо, що автором листа не був член „Березіля“, а постороння людина, що інтересувалася театром, а зокрема чомусь мистецькими „нездарами“ Л. Курбаса.

Поможіть адвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Яній. Засвідчим ділом зрозуміння важкої культурної праці і виявляти свою діяльність українським робітникам пера!

Жерти слати на адресу: Львів, Підвалі 7, Земельний Банк Гіпотечний, Книжечка ч. 1141.

Військо може брати участь у виборах.

Варшава, 12. травня 1927.

З міністерства військових справ повідомляють, що професійні військові особи, себто офіцери і підполковники, можуть користуватися з активного і пасивного виборчого права при всяких самоврядних установах. Міністерство військових справ виходить у тій справі зі становища,

З комітету знавців справ нац. меншостей.

Варшава, 12. травня 1927.

Комітет знавців для справ національних меншостей закінчив свої наради, що тривали від 9 до 12. травня. Комітет займалася справою обмежень, звернених проти жидів, які є в законодавствах булш. займаних держав. Справу цю розглянено, але остаточне рішення не запало. Крім того комітет займався справами, що торкаються культурних справ українців і білорусів. Дальші наради відбудуться під час чергової сесії в червні.

Непогода зашкодила засівам.

Варшава, 12. травня 1927.

Нехороші атмосферичні умовини відбилися шкідливо на озимині, житі і ячменю, що у відношенні до мин. місяця значно погіршилася. Пшениця і озимий ріпак без зміни, коношини трохи погіршилася. Міністерство рільництва побоюється, що непогода може шкідливо відбитися на щогорічних жнивях. Град, що падав останніми днями, не пошкодив засівам. Міністерство рільництва не має ще точних інформацій, у котрих частинах держави були гради і де падав град.

Уступки для Німеччини.

Берлін, 12. травня 1927.

На основі інформацій свого брюссельського кореспондента „Форвертс“ подає, що Бріан інформувалася у Лондоні, яке становище займе англійський уряд у справі німецьких домагань, що торкаються зменшення окупаційної залози в Наддні. На думку брюссельських політичних кол пів справа обходить лише Францію, бо Бельгія і Англія, вже зредукували свої окупаційні війська до мінімуму. Бельгійський уряд напевно не спротивляється уступкам для Німеччини, коли Франція згодиться на такі уступки.

През. Франції гостем англ. короля.

Лондон, 12. травня 1927.

Заповідженням на початок найближ. тижня відвідинам президента Франції Думерга і мін. закорд. справ Бріана приписують тут велике політ. значіння. През. Думерг і мін. Бріан будуть гостями англ. короля.

Мала антанта проти мадярської монархії.

Париж, 12. травня 1927.

„Пті Пар.“ пише, що головною темою нової конференції малої антанти буде італійська політика на Балкані і в середній Європі та мадярське питання. Ніхто з держав, що належать до малої антанти,

що військові не можуть брати участі лише у виборах політичного характеру, як прим. вибори до законодавчих установ. Тому при виборах до самоврядних установ, що мають радше суспільний і господарський ніж політичний характер, військові користуватимуться виб. правами на рівні з іншими громадянами краю.

не дозволить порушити *status quo*, установленний мир, трактатами, чи ходило би тут про ревізію тріанонського договору чи про привернення монархії на Мадящині.

Проект литовської конституції.

Ковно, 12. травня 1927.

Опрацьований теперішнім литовським урядом проект нової литовської конституції обмежує компетенцію влади парламенту, зменшує число послів до половини, а рівночасно обмежує сесію сейму до 2 місяців, в осені і на весну. Сейм триває п'ять літ, президентська каденція 7 літ. Коли президент не міг виконувати урядування, заступає його не маршалок сейму, а прем'єр.

Ахмед Зогу проголошується королем.

Біагород, 12. травня 1927.

„Політика“ повідомляє, що до Подгоріци приїхав з Альбанії більший гурток визначних альбанців, які везуть, що 15. травня президент Ахмед Зогу святочно провінцує себе в Тірані королем Альбанії. Двох провідників пів.-альбанських племен, які спротивилися такому плану, приказав президент інтерв'ювати. В коронній візьме участь також італійський посол, що недавно вернувся несподівано з відпустки до Тірані.

Пес викрав злодія.

Львів, 13. травня 1927.

Мин. ночі злодій вломився до новозадоволеної фабрики біля „Конталь“ при вул. Янівській ч. 11. Злодій викрав 10 штук цукру і 70 штук полотна, заг. вартості понад 2 тис. доларів. Поліційний пес „Ботлер“ викрав злодія, де злодій закопав крадене добро, а півніше й мешканця злодія. Одного вломника вже арештовано.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8'93—8'93'50, канадський долар 8'87—8'87'30. Банк Польської платив за долара у готівці 8'89, за Нью Йорк 8'91, англійський фунт 43'35, швейцарські франки 171'61, французькі франки 34'90, італійські ліри 48'10, голландські гульдени 357'15, австрійські шілінги 125'55, німецькі марки 210'85, чеські корони 26'44, данські гульдени 172'65.

Збіжжя.

Пшениця двірська 58'00—59'00, пшениця селянська 55'50—56'50, жито гал. 49'5—50'50, ячмінь броварний 42'50—43'50, ячмінь на мліво 41'00—42'00, ячмінь пастуший 37'00—39'00, овес 41'00—42'00.

Вічевий рух.

Посольське віче в Рогатині.

В неділю дня 8-го травня ц. р. в год. 2-тій попол. відбулося в Рогатині на маданській філії „Просвіти“ заходом Пова. Нар. Комітету велике віче. Віче відкриває промовою о. шамбеля Степана Городецького. Він вказав на історичне значіння виборів до громадських рад і представив присутнім посла Семена Любарського, представника многострадальної Холмської Землі. Вічевики привітали посла Любарського гримкими оплесками. Посол Любарський у доповідній промові представив політичне положення українського народу під Польшею, працю Української Парламентарної Репрезентації у варшавському сеймі і значіння розписаних саме тепер виборів до громадських рад на території Галицької Волисті.

По промові посла Любарського вічевики в числі кількадесяти стали йому найрізнірідніші запити, зверталися з ріжними жалюми і жалобами і прохали Українську Парламентарну Репрезентацію, а зокрема посла Любарського, помочи. Посол Любарський давав вичерпуючі відповіді на всі запити й обіцяв інтерв'ювати в численних випадках у компетенції влади. На внесення Степана Кузика присутні ухвалили одностайно висказати признання за працю й оборону прав українського народу Українській Парламентарній Репрезентації, а зокрема послові Семенові Любарському.

На закінчення секретар Володимир Цедевич з Львова висловив присутнім постанови виборчої ординації до громадських рад.

У віче взяло участь около тисячі громадян і громадинок. Короткою промовою, визнаючи присутній до єдності і солідарності при надходячих виборах, закрити віче посол Любарський. По відспіванні національного гімну, в бадьорому настрою розійшлися вічевики.

НОВИНКИ.

— **Краща Народня Канцелярія.** Львів, вул. Костюшка ч. 1 а, уділяє всім правних порад та інформацій у справах громадських виборів.

— **Василья в домі Скоропадського.** З німецьких газет довідаємося, що в Берліні відбулося весілля старої дошки 6. гетьмана Скоропадського з українським аристократом, графом Адамом Монтезоро. На весіллі були численні представники визначних родів українських, російських і німецьких, у тому числі граф Альвенслебен, що заступає президента Гіндебурга.

— **Зі статистики львівського університету.** На загальне число студентів у львівському університеті в 1926—27 році: 6468 припадає 3466 на студентів римокат. віросповідання, 2210 на жидів і 1067 на греко-католиків і інших. Отже є 4779 проц. поляків і 3419 проц. жидів. Зпоміж студентів, що записали у львівському університеті, є около 60 проц. мейсесого віросповідання.

— **Самогубство в Перемишлі.** Дня 5. травня ц. р. революційним стрілом покінчив рахунок з життям бл. п. кол. директор Повитового Союзу Кооператив у Перемишлі Проскурницький У зв'язку з цим в деяких органах польської преси з'явилися ріжні здогади щодо причин, які штовхнули нещасника на самогубство. Між іншим деякі органи звинувачували смерть нещасника з доконаннями ним нібито зловживаннями з готівкою Повитового Союзу Кооператив. Ревізійний Союз Українських Кооператив, довідавшись із замітки „Газети Поранної“ з 7. травня ц. р. ч. 8131 про самогубство та освітлення його тою газетою, видалегував негайно свого інспектора для перевірчення ревізії в Союзі. Ревізія з дня 5. травня ц. р. сконстатувала, що ніякого зловживання готівкою ніхто в Союзі не допускався і стан каси знайдено в належному порядку. До того треба зауважити, що в день 5. травня ц. р. бл. п. Проскурницький не був ні директором, ні уповноваженим Повитового Союзу

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

Найновіші матеріали на піто
поручає в величезній виборі
Фірма 1569 31-50
АНТІН УВЕРА
П'єзиз, вул. Галицька ч. 10.
Філія в Тернополі, Лугобичі, Стриж

ВИРІВКИ

(ЦЕНТРИФУГИ ДО МОЛОКА)

ориг. шведські, марки Ангора і Люге, по рутас гуртом і детально від р. 1824 іста. 2134 ФІРМА

Марко Фаєрштайн

Львів, Городецька 60. Тел. 16-62

ВСІЯКІ МАШИНИ ДО ШИТТЯ,
РІЛЬНИЧІ І ДЛЯ РЕМІСНИКІВ.

Кооператив у Перемишлі. — За Р. С. У. К. Ю. Павлюковський.

— **Поліцейський убийством.** Читасмо з „Газ. Поранної“: В селі Драганівці (пов. Тернопіль) польська молодь забавлялася з нагоди свята 3-го травня. Молодь не мала дозволу на забаву, тому війт Юд. Хромик казав постеруноковому розгнати молодь. При цьому поліцейський Земба пробив багнетом 22-літнього Фр. Хромика. Раненого відвели до шпиталю, де він помер.

— **Самовбивство.** Розалія Штальмайстер (із Богданівки) напилася спирту з Поділля і в намірі відібрати собі життя. Рятункова стація відвезла Штальмайстеру до шпиталю. Причиною того вчинку Штальмайстерової була тяжка негути її матери, що лічилася у шпиталі. — На полі вул. Листопада і Шимонівна поповнила самовбивство жінка незнаного назвища.

— **Прогулянка польських журналістів** перебуває тепер у Чехословаччині. Веруть у ній участь представники найважливіших польських пресових органів. Чехи витанюють польських гостей ентузіастично, а в чеській пресі аж кишать від статей і заміток на тему тісного чесько-польського співробітництва на всіх полях.

— **Константин Вальмонт,** відомий російський поет, приїхав до Львова, де виголошить в'дчит на тему: „Жінка в житті і в поезії“.

— **Шинкаго місто мініонеров.** В Шинкаго є тепер 153 жінки, з яких кожна має понад мільон доларів маєтку. 95 з них належать до категорії „теплих вдовичок“, 43 є замужніми, а решта ще зовсім не дозріла до шлюбного стану. Ці величезні маєтки здобули жінки в більшості власною працею й енергією, ведучи ріжні торговельні підприємства.

— **Кітлова всячина.** Вибори президента Чехословаччини назначені офіційно на день 27. травня ц. р. Як зазначають часописи, вибір Масарика не підлягає сумніву. — Мадярський парламент ратифікував італійсько-мадярський договір. — Правительством Мусоліні рішуче зменшити платні всім державним урядовцям, а також військовим старшинам, духовенству і т. д. Ця постанова мотивується тим, що наслідком підвищення курсу ліри життя в Італії полегшилося. — В Римі відбувається тепер міжнародна конференція Ліги проти примусової терезності. Візьмалося 200 делегатів із Франції, Англії, Бельгії, Голландії і інших держав. — На болгарсько-грецькому пограниччі приходить постійно до сутичок ріжних озброєних відділів з обох сторін. Недалою зробили напад на грецький бік болгарські комітанджі, що пробували зірвати залізничний шини. Грецька погранична сторожа відстрілювалася, при чому було кілька убитих і ранених по обох сторонах. — Баварія боронить і тепер останки своєї незалежності. І президент міністрів Гельд заявив на днях у баварському сеймі, що Баварія не згодиться на скасування свого мін-ва закорд. справ, бо це до певної міри символ її державності. Він домагався відкинення внеску комуністів, які хочуть знести це непотрібне міністерство. — До парламентарної більшості в Австрії, яку творять християнські суспільності і всілякі, приступлять мабуть і радикально настроєні хлібороби (Ліндаунд). Таким чином уряд будуть творити всі не-соціалістичні партії. Австрійські хлібороби є заляканими прихильниками задуки Австрії з Німеччиною і їх аступлення до правительств скріпити активність австрійських політичних кругів у тій справі. — В Теліші (Ч.С.Р.) закінчився конгрес німецької соціалдемократії Чехословаччини. Референдумський обертання головною огля рати в дискусії оберталася головною питанням економічних зв'язків і соціального питання з соціалдемократією чеською. Фронт з чеських соц.-демократів зіїд якнайш. чеських соц.-демократів сенатор д-р Соукуп.

— **Вечір вісн та милого слова** на дохід оселі для наших журналістів і письменників у Яній, відбудеться невідкладно в суботу 14. ч. в селі Лисенка. Вечір викликає величезне зацікавлення ві-української громади. Вілети можна набувати скорше в Театральній Кооперативі, Львів, Риска 18, і пов.

Головна Торговельна Агенція Крайового Монокарського Союзу „Наслосюз“ відкриття з дня 18. травня 1927 і починаючи від тогочас для всіх членів монокарського союзу зацікавленням в справах торгівлі маслом, організації його продажу, опалювання і збуту та оскаржування нових молодівців, належить звертатися прями, або через свої Відділи на адресу: Агенція „Наслосюз“, Львів, вул. Костюшкив. 1-а. — **Торгов. „Наслосюз“.** 2135 1-2

Дописи.

Камінь Струминова. (До допису про сестру Шенюка). У своєму дописі в ч. 89 „Ліва“ дозволив собі шановний дописувач на досить неприємне обмалювання сльозного духовенства і за того, що воно не було на концерті в честь Т. Шенюка 27. березня в р. Шановний дописувач цілком не бере під увагу, що концерт був улагоджений в неділю, а великий піст, коли духовенство має найбільше праці в парохії. А вже цілком не згідно з правдою те, що в день дії пісми в торгівний день шан. дописувач бачив майже в компанії наше духовенство, якого воно уникалося по торговельній поміркованості ляхів, а описав на радість добре пороблених інтересів записувача в щироку п. Д. Якби то такі інтереси може робити духовенство на торговельні в теперішніх часах? Далеке констатую, що модниці в священнік не був того дня в шкільку п. Д. бо сльозне духовенство не стоїть так добре матеріально, щоб могло собі на таке дозволити. **О. М. З.**

Панятини: Рідна Школа — це на родня фортеця, це певний захист в добі нхотіття!

Зі спорту.

На маргіналі мему „Україна“ — „Погоню“ (Стрий).

Від Реда. Містимо цю статтю з уваги на цікавий підхід автора до справи і на ті високі висноги, що їх він ставить до українського спорту, який ніяк не може вийти з пеленки.

Я в дечому не погоджуюся з опінією футбольного референта поведінкового „Ліва“. Вважаю, що „Україна“ виграє меча з „Погоною“ (Стрий) незаслужено і грає в обох половинах гірше від „Погони“, аж до 5-хвилинного фінішу, в якому грає добре. Форма гри „України“ у весняній сезоні не поліпшується. Грі „України“ не достатє рутини, тогочасного старту і об'єктивної критики.

Наші спортивні референти обмежуються до повільного опису ходу гри, показують добрі моменти наших гравців, а ніколи не намагаються показати недолуги гри нашого лідера. (На жаль, навіть найкраща наша критика виводить чомусь гравців з уваги!) — Реда. Треба, щоб управа і гравці клубу „Україна“ знали, що видні бачать і розуміють добре недолуги їх гри і критикують їх, але зі широти і тілкі на те щоб недолуги були усунені, а форма „України“ поліпшилася. Вам вільно лише поліпшуватися. Ви, або інші юніори, мусите пробити „Гасмонею“, „Погоню“, „Лугарію“, „Славю“ англійськи — і вибороти колись українському футболу честь олімпійського переможця. Лише так мусить думати кожний український громадянин і спортсмен. Хто в спорті без компромісів не змагає до рекорду, той не спортсмен. Хто говорить: Коби ми так грали, як „Гасмонея“, на разі буде з нас, той є спортивний дефієнт.

У футболі мавляду не тяжко дійти до слави. Добрий приклад дають амбітні італійські футболісти, що в останніх роках бойовий запалом вийшли на чолі континентального футболу: який приклад дають маляри, що доведеним були одні в англійській в Європі, а інші через англійську гру сходять з горизонту.

Перша велика недолуга гри „України“: „Україна“ не має зовсім гравців рутини. На те є рада: тренувати, не переставати грати один день. Потім є в „Україні“ правдива манія високої гри, себто відбивання меча в повітря. Слід би вже з пошукуванням для самого слова „футбол“ більше грати ногами, а менше головою! Для головних залишати дуже почесне заняття: добре комбінувати. На європейський континент давно закинули аксоку гру, а грають гру підваску, а головні приземлю. Тому, бо в приземній грі, де грається виключно ногою, легше зіставляти меча на площі, ніж у просторі: бо гравець має більше можливості скрувати меча, куди хоче, а це то, що око має спроможність слідити меча до самого удару: бо меча коштує більше гостріше і влучає швидше; бо повинне вжитковуватися силу розгону гравця, який в бегу стріляє; бо при приземній грі є менше колізій; бо при приземній грі гравець менше мучиться.

Високу гру грають англійські професіонали, бо лише вони мають ту велику техніку, якої для неї треба. Для слабшої дружини є все вигідне грати приземну гру. Нехай собі противник грає гру високу, а ви кожний здобутий меча спроваджуєте на землю і граєте далі гру приземну: не дайтеся ніколи прати противникові до гри високої! Висока гра є добра під ворота-

ми, бо там є добрий кожний метод, щоб відкинути меча у неприємельську сітку.

Гравець повинен постійно пам'ятати, що кожний меча, який він дістає на ногу, має призначення опинитися в неприємельській вороті. Через те меча повинен іти скоро і конвеніентно через подання або просто з ноги у ворожу сітку. Береставина пума про таку абсолютну конвеніентну меча родить конвеніентно, а ційно з комбінуванням ведена футбольна гра є правдивим спортом.

То зовсім не спортивний значай, щоб гравці пригладжувалися з флегмою, як один з них по черзі роздиратися за мечами. Належить співграти! Щоб ви, кожний зокрема, були навіть технічним феноменом, то доки не будете лямпово співграти зі сполучачами — ваша гра буде безплідна. Меча треба в кожній позній добувати. Добрий гравець не вважав нікого меча за страченого. Меча слід відкопувати все дошляно, а не, щоб його лише позбутися в сполучачах, щоб собі вже його адобував.

Не піддержувати ніколи меча при собі не потрібним добути! Розставляється тактично по грищі, щоб шде грище було під досколом дружини. А не так, щоб як ворожий гравець нагдо передеться, то всі десять гравців пускаються на нього!.. Гравець має своє святе право йти на меча всюди і безоглядно. Не боятися неприємельського гравця. Позбутися провиніональної пошпаленції, підпаленої у польських футболістів. І вони її теж позбудуться, як пічуть грати зі сьвітними клубами.

Грати все якнайбільше фєр, але все гостро. Гостра гра емоціонує гравця і видає і є правдивим спортивним змаганням. М'ягка гра є псевдоспортом, бо вона інспірована страхом за свої кошти. Хто думає в грі про свою особу, той нехай зробить місце на грищі відважному, а сам з пледом і термосом з теплим молоком партитує в грі з трибуни. Противник ресектує лише відважного противника. Якби ви зі своєю дівиною грою дісталися в руки італійцям, еспанцям або чехам, вони зробили би з вас салату.

Форвард є на те, щоб гравець уперся, а не малад. Права, не раз тактика вимагає, щоб меча подати назад, але того не треба надумувати. Зноваж оба крила повинні в першу чергу завісіла пам'ятати, що як не можна безпечно подати меча середній напад, то треба пробиватися солю і стріляти самому.

Дальше треба мати більше цивільної відваги й довіря в самого себе. Безплідну акцію на грищі розхажувати противником неприємельського фронту. Фронт проломлює гравця, а не меча. Не слід пускати меча далеко перед себе, бо противник не дасть його добути, а сам меча не скомбінує і стріляється у ворота. Замітка як особливо важна для центрфорварда. Я чув у неділю на меча увагу молодого гимназиста, що Мурський не веде сам, бо бо йому не випадає, він стріляє лише з подання. Якщо не правда, то напавду, пале Мурський, уже від найближчого меча змінив тактику. Не сподівається бігти і вести меча при пробосній акції! Так роблять усі центри і всі найбільші „примадонни“. Так робив Орт з „Лугарію“, якого критика признала за найкращого центрфорварда континенту в останніх роках, перед ним був такийже Пінк з „Спарти“ і сам олімпійський герой Андраде з „Уругаю“. Вкінці слід вистерігати „своє“, то імпульс спортивним напрямом, але не лише шануючим себе гравцем. Врешті добрий гравець ніколи не відпочиває вже на грищі, але швидко в кабіні або в ліжку. На Заході практикується ще один значай, якого і в нас можна спробувати. А саме зручно затручують воротаря разом з мечаем у сітку.

З „України“ мають вироблені гриші вальсери Кобзар і Мурський. Решті потрібно доброго дрілью, а тим фізично слабшим ще кулешам.

До управи гриші мало дві просьби: щоб заривали огидні калюжі під воротами і скосили траву на грищі.

Іж. Богдан Пучаковський.

ОПОВІСТКИ.

Пригада Загальні Збори членів „Міщанського Брацтва“ відбулись завтра 14. травня (субота) о год. 8-й вечером в локалі т-ва, Руска 3. — **Виділ.** 2133

Рада Луцької Повітової „Пресвіт“ подіє до відома, що при Луцькій „Пресвіті“ відкривається посада повітового освітнього інструктора. Мешкання для інструктора при „Пресвіті“, місячна плата до умови з Радою „Пресвіти“. Прохання о призначення з відповідними документами і рекомендаціями надіслати до Ради „Пресвіти“ (м. Луцьк, Ягелянська 93 Т-во „Пресвіта“) до 22. травня ч. р. — **Рада „Пресвіти“.** 1-1

Загальні Збори агрономічно-технічного товариства „Праця“ ім. Івана Педанського у Львові відбулись в суботу, дня 21. травня 1927. р. о год. 7. вечером в локалі товариства „Львів, Ринок ч. 10/11 зі співаючим порядком наряд: 1) Отворення зборів, 2) Відчитання і прийняття протоколу з останніх загальних зборів, 3) Звіт з діяльності товариства, 4) Звіт касовий, 5) Внески Контрольної Комісії, 6) Вибір Ради Товариства (голова, шістьох членів Ради і трьох заступників) 7) Контрольної Комісії (3 членів), 7) Внески і запити. — **Рада Товариства.** 2142 1-1

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів **КРЕМ** **ІПЕРОВНИ** Ісхатонія Львів, 956132-7

2 ЗОЛ. контує срібний ланцюшок на шнур у Манди, Коперника 14. 1773д 5-7

ГОДИНИКИ прецізійні направляє дешеві продас **Юліан Донбровський-Пав Розмажеский** Львів, Готель Жоржа, Академічна 2, Віжурерія, також срібно власного виробу. — **Догідан** усяля. 2025 6-7

БЮРО ПРАВНОЇ ПОРАДИ в військових і поборових справах, інформації, вношення подяк, заступництво сторін. Львів, вул. Пекарська 47/11. 2121 2-24

РУТИНОВАНОГО солітатора адвоката, пишучого плавню за диктатором на машині, пошукує негайно адвокат д-р Чирівський в Бродах; долучити свідоцтва, подати референції. 2101 5-5

ЮДИННИК Ваш буде найліпше направлений у Івана Сельтенрайха — Львів, площа Марійська 5. 1873а1 10-10

ПОШУКУЮ на Підкарпатті або в горах приміщення для себе і трое дітей на місяць липень, серпень в домі священника або учителя. Може допомогти в душпастерстві. Пожадане новий ліс, ріка. Ласкаві зголошення до Іс. В. о. Лев Гаркавий Łódź, ul. Moniuszki 2. 2119 2-2

СТАРША інтелігентна, спокійна жінка, що розуміється на всякого рода господарстві, займається невимагальною кухнею, пошукує служби лише при малій родині, радо при одній особі. Зголошення до адмін. „Ліва“ Львів, під **Лукача.** 2143 1-2

ГОРОД триморговий на Вулиці, близько томавського перестанку до винаймлення. Ближні інформації в адвокатській канцелярії д-р А. Надрата і д-р В. Охримович Львів, вул. Домініканська 11/1. 2140

УЧЕНИКА або учениці пошукує **дантист Раппапорт** пп. **Марійська 7** (де **каньєра de la Paix**) приймє від 3-5. зголошення щоденно. 2141 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

2107 Перевіщення Рентгеном. 4-25

Лінарько-дентистичне Заведення

д-ра Симона Раппапорта

Якова Насса

Львів, вул. Сикстуська 17/11.

Плюмбування і випилення зубів без болю. Штучні зуби в каучуку і золоті на американську систему. Пациєнтів з провинці полагоджується в найкоротшому часі. П. Т. урядовий і студентів значна знижка. 2016 Полекші в сплатах. 3-5

70 сот. хазова лежанка з хітєм, срібля

1 зол. 85 сот. золота ланка з хіт. срібля

1 зол. 85 сот. золотий аніж з хіт. срібля

1 зол. 80 сот. золотий ніж з хіт. срібля

ГУТЕРМАН Сикстуська 14. 2135 1-3

Спеціальні

опаски проти обморожень

жолудка. Підпаски на час тяжі. Пояси по полові. Опаски для отитих жінок. Пояси по перебудиті операції. Бандажі заосмотрюючи найбільші і застарілі прокулини. Бандажі на літачому шлук. Гумові плячки проти жилаків і пухлини ніг. Бандажі проти ананадан і осування матиці. Прямодержки проти горблення. Гумові мочники для слабих на міхур мужчин і жінок. Протези штучних ніг і рук і т. п. поручає: **Бандажист Подячек в Самборі 24.** Циничні здоров. 1940 9-10

Купелеве Заведення

ПІДЛЮТЕ 700 м. понад рівень моря

в Карпатах над Лімницею серед найбагатшої в лісі околиці Горгана. — **Купелі** горічі з мінеральною водою, купелі сонячні і купелі в Лімниці, вода мінеральна до витку, реставрація в місці на лікарське поручення, харч зриваний і жентий. — **Лічєня** по вказівкам лікарів: ревматичне запалення сугавів і м'язів, іскіас, позавальні стави, почин недуг, туберкульоз зазолів і кісток, кривуша, малокровія, катарит шлунка і шок, та камінів мочевого дорі і недуг якимні матері.

— **Купелевий сезон від 15. травня (май 1927 р.)**

Ціни в першій і третій сезони нижчі. Стація заліз. Брошів на лінії Стрий-Станіслав. Замовлення на адресу: **Купелеве Заведення Підлюте, ноче Перегінський**

Українська адвокатська палатарія
2121 в Галичі.
АДВОКАТ
Д-р Осип Меркун
заснував з дня 14. травня ч. р.
адвокатську канцелярію в Галичі.

ЛЕЖАКИ

ФОТЕЛІ верандові

столи, крісла, буяни 2133 1-3

ЛІЖОЧКА дітот

КИЛИМИ в величч виборі

поручає найдешевше

„Галицький Килим“

Філія: Галицька 5. Львів Коперника 11.

Тел. 30-32 Тел. 26-09

Подяка.

За послідну прислугу віддаю моїй баб. найдорожій донці **Ірині Бердовській** цю дорогою ширю дякую отню д-р Дзеринович, о. д-рові Лабі, Професорству, Товаришам та Товаришам 2139 **Родичі та родина.**

Подяка.

Дня 27. квітня 1927 похоронили в свого можа д-ра Івана Семанюка (Марка Черемшину) при співучасті тисячів людей всіх народностей і верств. Всім, що своєю присутністю шанували пам'яті Покійника, складаю ширю подяку. В першій ширі дякую тим найбільшим другим моєму покійному мужу, котрі в першій ширі його горі несли мені поміч. А іменю Ва. п. Василеві Стефановичу, Ва. п. д-ра М. Фірманюков. За спеціальну поміч похоронах ширю подяку Ва. п. д-ра М. Нікчеському, посадиноків міста і Л. Теодоровичу заст. маршала, Ва. п. д-ра Цюрюран в Кобаках, Ва. п. мецен. Алашій, Ва. п. П. Прудуловій в Сьвітній. Дякую Ва. п. міщанові і замісцевому Духовенству, що своєю присутністю звеличили сумний обряд і шанувало пам'яті свого мужа, а то: Ва. п. о. Іллі Орентуков, міщановому пар., Ва. п. о. соліт. І. Протєві, Ва. п. о. Я. Лутчакові, Ва. п. о. С. Турчанові, Ва. п. о. парох. Пікові, Ва. п. о. парох. В. Лушнінському, Ва. п. о. парох. Грамківському. Також дякую Ва. п. о. канон. Кюшнському лат. парохів, як також Ва. п. Амброзеві вірм. парох, за участь в похоронах. З найглубочішою пошаною нагадую пращаним для покійного від голови Пресвіти Ва. п. проф. Михайла Галушницького, так само присутність Ва. п. о. мікста Леона Василевського, Ва. п. маршала І. Віт. д-ра Миколая Кшиштофовича і Ва. п. д-ра Е. Гольцєвського старости в Сьвітній. Всім його товаришам партійним, які були на похороні під проводом Ва. п. д-ра Льва Бачинського складаю найбільшу подяку. Товаришам по факу моего покійного мужа дякую за присутність на похороні а з окрема дякую Ва. п. меценасам д-рові Сьбі і д-рові Блюмерові за пращаний слова. Рівнож дякую Ва. п. Василеві Стефановичу, Ва. п. д-рові Львові Бачинському, Ва. п. о. соліт. І. Протєві та Михайлу Ошпункові, які свої слова жалістю кинули на гріб Покійника. Дякую Ва. п. о. адміраціоні д-рові Я. Окунєвському, д-рові Т. Окунєвському, проф. А. Крушмачевському, д-рові І. Партишському, д-рам Кюшнінам, д-рам Кюшнінам, д-рові Миколайовському, І. Стефановичу і всім знайомим і незнайомим, що своєю присутністю дали покійному послідну прислугу. Рівнож дякую міщанському хораві, а ширіше дякую за улагодження похорону нашим стародавним замісцем вєтти доновому покійника сьвітими волами. І нашим сьвітцям, що супроводжали моего мужа на місцевий спокій складаю ширю **„Спасибі“** **ЖЕНА.**

Подяка.

Отсим дякую Товаришам: Голові Управі Рідної Школи, Науковому Товариству ім. Шевченка, Союзу Українських Адвокатів, Редакції Громадського Голосу, Червоній Калині, Головному Секретаріату Української Соціал. Радикал. ной Партії, Тов. допомоги емігрантів України, Народній Торговлі, Редакції „Вісника“, Українському Тов. Журналістів і Письменників, Редакції „Світ“ за вислов співучасті з причини смерті моего мужа Марка Черемшину. — **ЖЕНА.** 2119